

До: Председателя на Научното жури
при Медицински университет-Варна
съгласно заповед на Ректора на МУ-Варна
№ Р-109-452/19.10.2021г.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Румен Николов Ненков, д.м.
Ръководител УС по Гръдна хирургия, Катедра Хирургически болести,
МУ - Варна
Началник на клиника по Гръдна хирургия - УМБАЛ „Света Марина“ –
Варна

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Съдова хирургия“

на д-р Елена Костова Домусчиева

на тема:

„Хирургична стратегия при лечението на етажни (multilevel) стенотично-оклузивни артериални лезии в илио-феморо-поплитеалния артериален сегмент“

Процедура на защитата:

Със заповед на Ректора на Медицински университет – Варна /№ Р-109-452/19.10.2021/ и решение на Председателя на Научното жури, съм определен да изготвя становище като вътрешен член на НЖ.

Кандидатът - д-р Елена Костова Домусчиева, представя за изготвяне на становище пълния набор от документи по процедурата според правилника на МУ - Варна.

Настоящото становище относно дисертационния труд на д-р Домусчиева е съобразено със Закона за развитието на академичния състав в Република

България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника (ПУРПНСЗАД) на МУ – Варна.

Биографични данни и кариерно развитие:

Д-р Елена Домусчиева завършва Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна през 2015г.. Работи в клиниката по съдова хирургия към УМБАЛ „Дева Мария“ - гр. Бургас за кратко като лекар ординатор и 1 година по-късно бива зачислена и като специализант по съдова хирургия. През декември 2017г. е зачислена като докторант в самостоятелна форма на обучение към катедрата по „Хирургически болести“ към МУ-Варна. Основните ѝ интереси са свързани със съвременни методи за ендоваскуларно и отворено лечение на периферни артериални лезии и лезии в аорто-илиачния артериален сегмент.

Има проведени локални и европейски обучителни курсове и семинари по специалността.

Д-р Домусчиева е член на БЛС, Българското национално дружество по съдова и ендоваскуларна хирургия и ангиология (БНДСЕХА) и Европейското дружество по съдова хирургия (ESVS).

Структура и оценка на дисертационния труд:

Представеният дисертационен труд е написан на 176 стандартни страници. Структуриран е стилистично правилно. Онагледен е много добре - със 105 таблици, 46 фигури и 7 приложения. Списъкът на цитираната литература включва 237 заглавия, от които 25 на кирилица и 212 - на латиница.

Темата за етажни стенотично-оклузивни артериални лезии е актуална и социално значима. През изминалите години, случаите с етажни лезии в илио-феморалния и феморо-поплитеалния артериален сегмент са зачестили и целта на клиницистите на 21-ви век е да открият и приложат оптималния подход при този тип тежка, инвалидизираща и дори фатална патология.

Литературният обзор прави впечатление с добра информативност. Фокусиран е върху основните аспекти на етажните форми на периферната артериална болест (ЕФПАБ) преди и след етапно хирургично лечение, хирургичната стратегия в условията на ендоваскуларната доктрина при интермитентно клаудикацио и критична исхемия на долните крайници, етажните форми на мултифокалната атеросклеротична болест и техните особености при ретромбоза, компликации и леталитет, проучвания и анализи при хирургичното третиране на ЕФПАБ.

Д-р Домусчиева описва предимствата и недостъците при използване на едноетапния и многоетапен метод на лечение в зависимост от стадия на Фонтен и спрямо конкретния приложен метод на хирургично лечение. На базата на направения анализ на литературните данни, дисертантът формулира целта и задачите на проучването си.

Целта е дефинирана точно, като отговаря на актуалните проблеми в проучваната от дисертационния труд област. За оптимално решение на основната цел, Д-р Домусчиева си е поставила **4 задачи**, които са добре и последователно формулирани.

В главата **материал и методи** са описани постановката на проучването, селектирането на пациентите, както и методиката за извършване на едноетапен и многоетапен метод на хирургично лечение. Научната разработка на дисертационния труд се базира върху 299 болни с етажни лезии, разпределени в две подгрупи според използвания хирургичен метод: едноетапен - 135 пациенти и многоетапен - 164 пациенти. Пациентите с едноетапен метод са претърпели 135 хирургични интервенции, а тези с многоетапен - 364. Всички болни са диагностицирани, оперирани и проследени в УМБАЛ „Дева Мария“ – Бургас, за периода от 2011г. до 2020г.

За обработката на клиничния материал Д-р Домусчиева е използвала следните статистически методи: Хи-квадрат анализ, анализи на преживяемостта на Kaplan-Meier и Life Table, регресионен анализ на Кокс, графичен анализ, метод за проверка на хипотези.

Резултатите са анализирани и представени правилно и логически последователно. На базата на собствения опит и направения литературен анализ, са представени резултатите от употребата на двата метода, алтернативните им варианти, както и времето на преживяемост. Получените собствени резултати са статистически добре обработени, пояснени и онагледени подробно, като обобщават поставените задачи. Голяма част от тях притежават статистическа значимост с чисто потвърдителен характер.

В глава „**Дискусия**“ е представен сравнителен анализ на собствените резултати на фона на съвременните достижения на други автори, авторски колективи и школи, цитирани в съвременната медицинска литература. Обсъждат се: относителния дял на случаи с прогресия на етажните лезии, тежест, скрининг и рискови фактори при пациенти с ЕФПАБ, относителния риск за прогресия на заболяването, потенциални усложнения след прилагане на двата метода, заболеваемост, ефективност, преживяемост и смъртност при едноетапно или многоетапно хирургично лечение на multilevel лезии. Тази глава показва способността на д-р Домусчиева да анализира собствените си резултати, съпоставяйки ги с резултатите на други колективи, използвани в анализите на настоящата дисертация.

Дисертацията завършва с 3 на брой **изводи**, логично произтичащи от основните резултати от проучването и правилната интерпретация на данните, чрез обобщаващи заключения на базата на собствен опит и литературни данни. Те са ясно и точно структурирани и адекватно отговарят на поставената цел и задачи.

Приносите, представени от дисертанта - два с потвърдителен характер и четири с научно-приложен и оригинален характер, са реални.

Автореферат

Дисертантът представя добре оформен и правилно конструиран, съобразно изискванията посочени в нормативните документи на Медицински Университет – Варна, автореферат. Той отразява основното съдържание на дисертационния труд и получените резултати.

Оценка на тежестта на научните публикации на Д-р Домусчиева:

А. Дисертационният труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ – **50 точки**, с което се покрива Критерий А от минималните изисквания за заемане на ОНС „Доктор“.

Г. Статии, публикувани в реферирани научни издания и такива в нереферирани, с научно рецензиране – 4 публикации – **30 точки**, с което се покрива Критерий Г от минималните изисквания за заемане на ОНС „Доктор“.

Отделно са посочени 4 научни съобщения по темата в сборници от научни конференции.

Общ сбор – **80 точки**.

Заклучение:

Дисертационният труд на д-р Елена Домусчиева съдържа научно-приложни, познавателни и потвърдителни резултати, които представляват оригинален научно-практически принос в лечението на пациенти с етажни стенолично-оклузивни артериални лезии в илио-феморо-поплитеалния артериален сегмент. Покрити са минималните изисквания за присъждане на ОНС „Доктор“. Представеният дисертационен труд и научни публикации по темата отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на АС в Медицински Университет-Варна.

Това ми дава основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и да препоръчам на почитаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Елена Домусчиева.

08.11.2021г.
Варна

С уважение:

/Проф. д-р Румен Ненков, д.м./